

Deze quickscan heeft tot doel inzicht te krijgen in de benodigde veldonderzoeken in het kader van de Flora- en faunawet en de periode waarin deze onderzoeken uitgevoerd kunnen worden.

Ontwikkelingen

Het plangebied bestaat uit bebouwing, verharding en straatbomen. In Arkel wordt herstructurering voorzien en een mogelijke recreatieve ontwikkeling langs de Linge. De werkzaamheden die van invloed zijn op de flora en fauna zijn:

- verwijderen verharding;
- slopen bebouwing;
- kappen bomen en struiken;
- bouwwerkzaamheden.

Beschermde gebieden

Het plangebied is gelegen nabij de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS) 'Oeverlanden langs de Linge'.

Aan de overzijde van de Linge maken de oeverlanden ook deel uit van het Natura 2000-gebied 'Zuider Lingedijk en Diefdijk Zuid'. Gezien de aard van de ingrepen en de afstand tot het plangebied zal er geen direct effect op het Natura 2000-gebied optreden.

Provinciale Ecologische Hoofdstructuur

Natura 2000-gebied Zuider Lingedijk en Diefdijk Zuid

Te verwachten flora en fauna

De huidige ecologische waarden zijn vastgesteld aan de hand van algemene ecologische kennis en verspreidingsatlassen/gegevens (Broekhuizen, 1992; Limpens, 1997; www.ravon.nl; FLORON, 2002 en www.waarneming.nl) waarin de waarnemingen zijn aangegeven.

Vogels

In het opgaand groen binnen het plangebied, kunnen algemeen voorkomende vogelsoorten als pimpelmees, koolmees, staartmees, roodborst, spreeuw en ekster hun leefgebied hebben. In de te slopen gebouwen kunnen vaste verblijfplaatsen van huismus, zwaluwen en uilen aanwezig zijn. De bomen kunnen mogelijk plaats bieden aan vaste verblijfplaatsen van kraaien en spechten.

Zoogdieren

Mogelijk maken vleermuizen gebruik van het plangebied, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en watervleermuis. Het plangebied biedt foerageergebied, vliegroutes en mogelijk vaste verblijfplaatsen voor soorten die in bomen of gebouwen verblijven.

Amfibieën

De Alblasserwaard is rijk aan amfibieën, waaronder verschillende bedreigde en/of streng beschermde soorten. De omgeving van het plangebied herbergt naar verwachting meerdere licht beschermde soorten. De licht beschermde soorten kleine watersalamander, bruine kikker, groene kikker en gewone pad zullen gebruikmaken van de bebouwing en ruigten als (winter)verblijfplaats. In de Alblasserwaard komen ook de zwaar beschermde rugstreeppad en kamsalamander voor.

Overige soorten

Het plangebied is ongeschikt als biotoop voor beschermde vissen, reptielen en insecten (vlinders, sprinkhanen en libellen). Genoemde beschermde soortengroepen stellen hoge eisen aan hun leefgebied; het plangebied voldoet hier niet aan.

In onderstaande tabel staat aangegeven welke beschermde soorten er in de omgeving van het plangebied (naar verwachting) voorkomen en onder welk beschermingsregime deze vallen.

Tabel B.1 Beschermde soorten in en om het plangebied en het beschermingsregime

vrijstellingsregeling Ffw	tabel 1		dotterbloem, zwanenbloem, brede wespenorchis en grote kaardenbol egel, mol, haas, konijn, wezel, hermelijn, veldmuis, dwergmuis, bosmuis, gewone bosspitsmuis en huisspitsmuis groene en bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander
ontheftingsregeling Ffw	tabel 2		geen
	tabel 3	<i>bijlage 1 AMvB</i>	geen
		<i>bijlage IV HR</i>	alle vleermuizen rugstreeppad, kamsalamander
	vogels	<i>cat. 1 t/m 4</i>	huismus, steenuil, kerkuil en gierzwaluw

Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet (Ffw)

Voor de soortenbescherming is de Ffw van toepassing. Deze wet is gericht op de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Ffw bevat onder meer verbodsbepalingen met betrekking tot het aantasten, verontrusten of verstoren van beschermde dier- en plantensoorten, hun nesten, holen en andere voortplantings- of vaste rust- en verblijfsplaatsen. De wet maakt hierbij een onderscheid tussen 'licht' en 'zwaar' beschermde soorten. Indien sprake is van bestendig beheer, onderhoud of gebruik, gelden voor sommige, met name genoemde soorten, de verbodsbepalingen van de Ffw níet. Er is dan sprake van vrijstelling op grond van de wet. Voor zover deze vrijstelling niet van toepassing is, bestaat de mogelijkheid om van de verbodsbepalingen ontheffing te verkrijgen van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Voor de zwaar beschermde soorten wordt deze ontheffing slechts verleend, indien:

- er sprake is van een wettelijk geregeld belang (waaronder het belang van land- en bosbouw, bestendig gebruik en dwingende reden van groot openbaar belang);
- er geen alternatief is;
- geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen dient in het geval van zwaar beschermde soorten of broedende vogels overtreding van de Ffw voorkomen te worden door het treffen van maatregelen, aangezien voor dergelijke situaties geen ontheffing kan worden verleend.

Met betrekking tot vogels hanteert LNV de volgende interpretatie van artikel 11:

De verbodsbepalingen van artikel 11 beperken zich bij vogels tot alleen de plaatsen waar gebroed wordt, inclusief de functionele omgeving om het broeden succesvol te doen zijn, én slechts gedurende de periode dat er gebroed wordt. Er zijn hierop echter verschillende uitzonderingen, te weten:

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Ffw het gehele seizoen:

- 1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).*
- 2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).*
- 3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).*
- 4. Vogels die jaar in jaar uit gebruikmaken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).*

Nesten die niet het hele jaar door zijn beschermd

In de 'aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

- 5. Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het hele jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De soorten uit categorie 5 vragen wel om nader onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.*

De Ffw is voor dit bestemmingsplan van belang, omdat bij de voorbereiding van het plan moet worden onderzocht of deze wet de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

Natuurbeschermingswet 1998

Uit het oogpunt van gebiedsbescherming is de Natuurbeschermingswet 1998, die op 1 oktober 2005 in werking is getreden, van belang. Deze wet onderscheidt drie soorten gebieden, te weten:

- door de minister van LNV aangewezen gebieden, zoals bedoeld in de Vogel- en Habitatrichtlijn;
- door de minister van LNV aangewezen beschermde natuurmonumenten;
- door Gedeputeerde Staten aangewezen beschermde landschapsgezichten.

De wet bevat een zwaar beschermingsregime voor de onder a en b bedoelde gebieden (in de vorm van verboden voor allerlei handelingen, behoudens vergunning van Gedeputeerde Staten of de minister van LNV). De bescherming van de onder c bedoelde gebieden vindt plaats door middel van het bestemmingsplan. De speciale beschermingszones (a) hebben een externe werking, zodat ook ingrepen die buiten deze zones plaatsvinden verstoring kunnen veroorzaken en moeten worden getoetst op het effect van de ingreep op soorten en habitats.

Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan moet worden onderzocht of de Natuurbeschermingswet 1998 de uitvoering van het plan niet in de weg staat. Dit is het geval wanneer de uitvoering tot ingrepen noodzaakt waarvan moet worden aangenomen dat daarvoor geen vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 zal kunnen worden verkregen.

Onderzoek en conclusie

De bouwwerkzaamheden in het gebied kunnen leiden tot aantasting en verstoring van beschermde dier- of plantensoorten. Voor deze ingrepen zal geen ontheffing nodig zijn voor de soorten uit de eerste kolom van tabel 1, aangezien hiervoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Ffw geldt. Nader onderzoek naar deze soorten is niet nodig. Wel dient onderzoek te worden uitgevoerd naar het voorkomen van broedplaatsen van vogels en verblijfplaatsen van vleermuizen.

Door de grondwerkzaamheden kan er een biotoop ontstaan die aantrekkelijk is voor de rugstreeppad. Als de rugstreeppad zich vestigt, moeten de werkzaamheden alsnog stil gelegd worden. Het is dan ook beter de vestiging van rugstreeppadden te voorkomen. Dit kan door het plangebied (voorafgaand aan het uitvoeren van mogelijke grondwerkzaamheden) volledig af te schermen met antiworteldoek. Het antiworteldoek dient een hoogte van 40/50 cm te hebben en dient 5 cm in de grond te worden geplaatst. Bovendien wordt aanbevolen de werkzaamheden op elkaar te laten aansluiten, zodat exemplaren van de rugstreeppad geen kans krijgen zich te vestigen in het gebied. Dit dient dan niet in het najaar of de winter te gebeuren, maar in het late voorjaar en de zomer, omdat anders de padden al op zoek zijn naar winterverblijfplaatsen in de grond.